

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง Experimental Research เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลง ลดลงของร้อยละของไขมันในร่างกาย นักศึกษาหญิงอายุระหว่าง 18-19 ปี ในมหาวิทยาลัย พาบัพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ โดยผู้วิจัยกำหนดวิธีการ กำหนดเครื่องมือในการวิจัย วิธีการเก็บรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาหญิงอายุ 18-19 ปี มหาวิทยาลัยพาบัพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ทำการหัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง Purposive Sampling กลุ่มตัวอย่างทุกคนไม่เป็นนักกีฬา และมีร้อยละไขมันในร่างกายที่ 24 -34 จำนวน 30 คน โดยการตรวจวัดร้อยละของไขมันในร่างกายก่อนการฝึก มาเรียงลำดับ 1-30 แล้วแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 15 คน มีค่าเฉลี่ยร้อยละของไขมันในร่างกายเท่ากัน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกออกกำลังกาย, ตรวจวัดอัตราเต้นของหัวใจ, สมรรถภาพการใช้ออกซิเจนสูงสุดของร่างกาย, ร้อยละของไขมันในร่างกาย

- นาฬิกาจับเวลา Stop Watch
- เครื่องวัดอัตราการเต้นของหัวใจ Exel Sport
- รถจักรยาน普通 Street Bicycle
- Bioelectrical Impedance Analysis (TANITA BODY COMPOSITION ANALYZER TBF – 310)
- กล่องไม้สูง 16.25 นิ้ว
- เครื่องตั้งเวลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเชิงทดลอง ซึ่งการเก็บข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมดโดยใช้เครื่องมือที่กำหนดตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วัดร้อยละของไขมันในร่างกาย ก่อนเข้ารับการฝึกจำนวน 2 ครั้งแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย
2. แยกกลุ่มฝึกที่มีค่าร้อยละของไขมันในร่างกายที่ 24 – 30 จำนวน 30 คน ออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 15 คน โดยมีร้อยละของไขมันในร่างกายของสมาชิก 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน เพื่อรับการฝึกออกกำลังกายชื่อ การวิ่งเหยาะ ๆ และปั่นจักรยาน
3. ทำการตรวจสอบร้อยละของไขมันในร่างกาย หลังการฝึกสัปดาห์ที่ 4 และ 8

วิธีดำเนินการทดลอง

1. วิธีวิจัย

- 1.1 การศึกษาระบบนี้เป็นการศึกษาการทดลอง โดยกำหนดโปรแกรมการฝึกออกกำลังกาย 2 กิจกรรม เพื่อศึกษาอัตราการลดร้อยละของไขมันในร่างกาย
  - 1.2 ประชุมชี้แจงรายละเอียดวิธีทดสอบ, วิธีรับการฝึก และวิธีปฏิบัติตัวในช่วงระยะเวลา 8 สัปดาห์ที่รับการฝึก โดยให้รับประทานอาหารตามปกติ
  - 1.3 ทำการทดสอบตรวจ ค่าร้อยละของไขมันในร่างกาย ก่อนการฝึก กลุ่มทดลองทั้งหมดແล็งบันทึกไว้
  - 1.4 เวลาในการฝึกออกกำลังกาย 8 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วัน ๆ ละ 60 นาที ที่ความหนักของการฝึก 60-70 % อัตราการเต้นสูงสุดของหัวใจ โดยผู้ทดสอบคิดเกรียงวัดอัตราการเต้นของหัวใจทุกรังสีที่รับการฝึก และเริ่มขึ้นเวลา 60 นาทีขณะที่ HR อยู่ที่ 121 – 141 ครั้ง/นาที

2. กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่มวิ่งเหยาะ ๆ และปั่นจักรยาน ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 2.1 ทำการบีบกล้ามเนื้อ 5 นาที
- 2.2 อบอุ่นร่างกาย และคลายชาต่อต่อต่าง ๆ 5 นาที
- 2.3 ทำการออกกำลังกายที่ความหนัก 60-70 MHR เป็นเวลา 60 นาที
- 2.4 ผ่อนคลายกล้ามเนื้อเพื่อให้ร่างกายปรับตัวเข้าสู่สภาวะปกติ 5 นาที

3. การทดสอบ และการตรวจวัด

3.1 ทำการวัด ค่ารือบลอกของไขมัน ในร่างกายกลุ่มทดลองทั้งหมด เพื่อนำมาเปรียบเทียบผลของความแตกต่าง โดยการวัดในวันหยุด หลังสักปิดาที่ 4 และ 8

3.2 ทำการตรวจวัด HR, VO_{2max} เพื่อเทียบประเมินถึงผลของการฝึกหั้งสองแบบ หลังสักปิดาที่ 4 และ 8

- HR ตรวจวัดที่เน้นอัขอมือของผู้รับการฝึก 15 วินาที X 4 ก่อนที่จะทำการตรวจหัวอย่างอื่น

- VO_{2max} ตรวจวัดโดยใช้วิธี Queens College Step Test ให้ผู้ทดสอบก้าวขึ้ลงบนกล่องสูง 16.25 นิ้ว ด้วยอัตรา 22 เที่ยวต่อ 1 นาที เป็นเวลา 3 นาที หลังการทดสอบสิ้นสุดลงให้ขับอัตราการเต้นหัวใจในวินาทีที่ 5 ของระยะเวลาพื้นทัว (นับอัตราการเต้นหัวใจ 15 วินาที) คำนวณ $VO_2 \text{ max} = 65.81 - [0.1847 \times \text{recovery HR} (\text{ครั้งต่อนาที})]$ (Petee and Foster, 1995)

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- หาค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบแต่ละรายการ
- หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบแต่ละรายการ
- ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มฝึกที่เป็นอิสระกันทั้ง 2 กลุ่ม

สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

- หาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	=	แทนค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	=	ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัว
	X	=	ค่าของข้อมูลแต่ละตัว
	N	=	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. หากค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{\sum x^2 - \frac{(\sum x)^2}{N}}{N}}$$

เมื่อ S = แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ = แทนค่าที่ได้จากข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสองแล้วบวกกัน
 $(\sum X)^2$ = แทนค่าที่ได้จากผลรวมของข้อมูลทั้งหมดแล้วยกกำลังสอง
 N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มออกกำลังกายสองกลุ่มที่เป็นอิสระกัน สถิติที่ใช้ทดสอบมี 2 กรณีดังนี้

3.1 ถ้าความแปรปรวนของกลุ่มออกกำลังกายทั้งสองไม่เท่ากัน ใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

$$df(v) = \frac{\left[\left(\frac{s_1^2}{n_1} \right) + \left(\frac{s_2^2}{n_2} \right) \right]^2}{\frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ $\overline{X}_1, \overline{X}_2$ คือ ค่าเฉลี่ยของตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 s_1^2, s_2^2 คือ ความแปรปรวนร่วม (Pooled Variance)
 n_1, n_2 คือ จำนวนตัวอย่างของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 df หรือ v คือ ชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

3.2 ถ้าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกำลังหายหักกัน

ในการทดสอบค่าความแปรปรวนจะใช้ความแปรปรวนร่วม (Pooled Variance) ซึ่งประมาณได้จากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างดังนี้
สถิติที่ใช้ทดสอบเงื่อนไขสูตรคังนี'

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{s_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$s_p^2 = \frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{(n_1 - 1) + (n_2 - 1)}$$

$$\begin{aligned} df &= (n_1 - 1) + (n_2 - 1) \\ &= n_1 + n_2 - 2 \end{aligned}$$

เมื่อ $\overline{X}_1, \overline{X}_2$ ก็อ ค่าเฉลี่ยของตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

s_p^2 ก็อ ความแปรปรวนร่วม (Pooled Variance)

s_1^2, s_2^2 ก็อ ความแปรปรวนของตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 ก็อ จำนวนตัวอย่างของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

df ก็อ ชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)